

Информация за резултатите от извършената оценка на здравословното хранене на учениците от I до IV клас във всички училища на територията на гр. Силистра: СУ „Н. Й. Вапцаров”, ОУ „Иван Вазов“, ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ и ОУ „Отец Паисий“ за 2022г.

Обедното хранене на учениците е организирано чрез кетъринг от две фирми обслужващи училищата („Наталитур“ ЕООД и „Мерседес“ ЕООД) гр. Силистра.

Оценката на здравословното хранене на учениците се изготвя, съобразно хигиенните изисквания на Наредба №37/2009г. за здравословното хранене на учениците и Сборник рецепти с наръчник за хранене на учениците от 7 до 19 годишна възраст.

Здравословното хранене на учениците се постига чрез осигуряване на пълноценна и разнообразна храна, ежедневна консумация на зеленчуци и плодове, достатъчен прием на мляко, млечни продукти и други богати на белтък храни, увеличаване консумацията на пълнозърнести храни, ограничаване приема на мазнини, захар и сол. Храната се предлага по предварително изготвени дневни и седмични менюта, с участието на технолог по хранене или медицински специалист. Приготвя се и се доставя в опаковки за еднократна употреба чрез кетъринг от фирмите „Мерседес“ ЕООД гр. Силистра за училищата: СУ „Н. Й. Вапцаров”, ОУ „Иван Вазов“, ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ и „Наталитур“ ЕООД за ОУ „Отец Паисий“.

Храненето се извършва в пригодени столови с прибори за еднократна употреба. Храната се доставя със специализиран транспорт в интервал от 11,00ч. до 12,00 ч. В училищата не са осигурени условия за затопляне на храната. Нарушен е основен принцип на добрите производствени и хигиенни практики – готовата храна да се съхранява при температура над 63°C и да се сервира до третия час от нейното приготвяне или да се охлади при температура от 0 до 4°C и да се затопли преди сервиране до температура над 75°C. Диапазона от 5°C до 62°C се счита за рисков, с оглед на размножаването на болестотворни микроорганизми.

За да могат да се спазват добрите хигиенни практики е необходимо храната да се транспортира в термофорни съдове, да се разлива/разсипва непосредствено преди консумация, при необходимата температура (над 63°C), което предполага учебните заведения да разполагат със столова, кухненски офис за съхранение и затопляне на храната, трапезна посуда и прибори, които да се измиват и обеззаразяват.

На учениците се предлага само обяд: по-често двустепенно меню (основно ястие и десерт). Предложеният обяд включващ едно ястие не може да покрие препоръчителните норми за съответствие с относимия за възрастта продуктов набор по Наредба №37/2009г. за здравословно хранене на учениците, както и за средно-дневен енергиен прием от 30% за обедно хранене.

Седмичните менюта са еднообразни, ястията се повтарят. За да се постигне разнообразие на хранителни продукти ежедневно в менюто трябва да се включва най-малко по един представител от следните групи храни: зеленчуци, мляко и млечни продукти, плодове, храни богати на белтък - месо (птиче, свинско и телешко),кайма по БДС, риба, яйца и бобови храни.

В деня без месо трябва да бъдат включени - риба, яйца или бобови храни.

По изготвените дневни и седмични менюта средно-дневният енергиен прием е в порядъка от 464,64 до 495,85ккал за обяд, което не съответства на препоръчителна норма от 567 до 725ккал за двете възрастови групи (7-10г. и 10-14г).Съобразяването на дневното меню с примерните продуктови набори, включени в Наредба №37 е предпоставка за осигуряване на пълноценна и разнообразна храна на учениците, при което едно ястие не може да постигне такъв резултат.

Относно грамажа на предлаганите ястия (количество на една порция) посочени в рецептите, от страна на РЗИ не е упражняван контрол.

Оценка на седмично меню за двуседмичен период: 10.01-14.01.2022г.; 17.01.-21.01.2022г. и калкулационни ведомости на „Мерседес“ ЕООД.

Седмичните менюта се изготвят от медицински специалист и лице от фирмата изпълнител. Обяда включва два компонента – основно ястие и десерт (предимно плод).

Включени са следните групи храни - месо, бобови храни, зеленчуци, картофи, ориз, риба. Не се констатира повтораемост на ястията.

На учениците се предлага пълнозърнест хляб за обяд в два дни от седмицата.

Прясното мляко е с масленост 2% и един път в седмицата (10.01. - 14.01.2022г) е включено в десерт. В седмичното меню от 17.01.-21.01.2022г. кисело мляко е вложено в заливка на мусака само веднъж през седмицата.

В четири от дните през двете седмици (10.01. - 14.01.2022г. и 17.01.-21.01.2022г.) се предлагат месни ястия (пиле, месо и кайма по БДС).

В един от дните на двете седмици е осигурена боб яхния, няма разнообразие на бобови храни.

Риба не се приготвя всяка седмица. Изисква се в един от дните, всяка седмица да се предлага риба.

В един от дните на седмицата на учениците се предлагат сурови зеленчуци като салата, което е крайно недостатъчно. Плодове се предлагат основно за десерт.

Енергийна стойност на предлаганата храна по седмични менюта

Храната се приготвя по Сборник с рецепти за деца от 7 до 19 години от 2012г. Енергийната стойност на храните се определя от съдържащите се в тях балансирани количества мазнини, въглехидрати и белтъци. Хранителните вещества, източници на енергия, доставят различно количество енергия: 1г мазнини доставя 9 ккал; 1г въглехидрати доставя 4 ккал; 1г белтъци доставя 4 ккал. (Наредба № 1 / 2018г.)

Представеното седмично меню за периода – 10.01 - 14.01.2022г. е със следната енергийна стойност по данни на Сборник с рецепти за ученици от 6–19 години от 2012г. (Приложение № 1):

Състав и енергийна стойност на храната (средно дневна стойност)				
Белтък гр.	Мазнини гр.	Въглехидрати гр.	Енергия ккал	Възраст
14,4-21,3 гр	15,9-22,2 гр	78-92,1 гр	567-724,5 ккал.	7 -10 Норма
25,46 гр.	10,75 гр.	73,52 гр.	495,84 ккал	установено
20,54 E%	19,51 E%	59,31 E%		установено
10-15 E%	25-30 E%	55-65 E%		E% Норма
над норма за възраст 7-10г.,	под норма за възраст 7-10г.,	в норма за възраст 7-10г.,	под норма за възраст 7-10г.,	

Представеното седмично меню за периода – 17.01 - 21.01.2022г. е със следната енергийна стойност по данни на Сборник с рецепти за ученици от 6–19 години от 2012г. (Приложение № 1):

Състав и енергийна стойност на храната (средно дневна стойност)				
Белтък гр.	Мазнини гр.	Въглехидрати гр.	Енергия ккал	Възраст
14,4-21,3 гр	15,9-22,2 гр	78-92,1 гр	567-724,5 ккал.	7 -10 Норма
23,56 гр..	8,60 гр.	72,06 гр.	464,64 ккал	установено
20,28 E%	16,67 E%	62,04 E%		установено

10-15 E%	25-30 E%	55-65 E%		E% Норма
над норма за възраст 7-10г.,	под норма за възраст 7-10г.,	в норма за възраст 7-10г.,	под норма за възраст 7-10г.,	

Оценка на препоръчителен продуктов набор по калкулационни ведомости за периода (Приложение №2)

Приемът на разнообразна храна се осигурява чрез ежедневно включване в седмичното меню на най-малко по един представител от следните групи храни:

- зърнени храни и картофи;
- плодове и зеленчуци;
- мляко и млечни продукти;
- месо, птици, риба, яйца;
- бобови храни;

При съпоставяне на установения продуктов набор за посочените две седмици с препоръчителния средно-дневен продуктов набор се установи:

- не се предлагат пресни салати;
- макаронени изделия и зърнени храни;
- картофи, пресни зеленчуци;
- млякото и млечни продукти;
- яйца се предлагат под препоръчителните средно-дневни норми за учениците.
- растителните масла се включват в храната на учениците над допустимите препоръчителни норми.

Констатирани несъответствия:

1. Не са осигурени условия за затопяне на храната, трапезна посуда и прибори за многократна употреба, което да позволява сервиране на храната в подходящи съдове и с подходящи прибори за хранене, с възможност за измиване и дезинфекция. Нарушен е основен принцип на добрите производствени и хигиенни практики – готовата храна се транспортира в еднократни опаковки в широк температурен диапазон, за който няма документална проследимост. Опаковките се деформират от високата температура на храната и носят риск за здравето на децата, а продължителното съхранение при неприемливи условия носи риск от хранителни отравяния.
2. Не се предлага тристепенно меню за обяд (супа, основно ястие, десерт), което да осигурява не по малко от 30% от целодневния енергиен прием на децата в тази възраст.
  1. Не се постига нормата за средно-дневен енергиен прием, съответстващ на препоръчителната норма за обядно хранене (Прил. №1 от Наредбата).
  2. Не се предлагат зеленчуци като салата към обяда.
  3. Мляко се предлага само като компонент един път седмично, което е недостатъчно за достигане на препоръчителните норми.
  4. Не се предлагат пълнозърнести храни освен пълнозърнест хляб.
  5. Не е осигурена препоръчителната енергийна стойност на храната, нужна за здравословното хранене на учениците.

СЕДМИЧНО МЕНЮ								
Седмично меню за периода 10.01. - 14.01.2022г.								
ден	вид	ястие	№ рецепт а	гр. Порци я	химичен състав на 1 порция			
					Б	М	В	Ен
10.01.	обяд	пиле с картофи	225	150	25,70	7,50	12,6	221

		мл.крем	389	150	5,20	3,22	27,4	150
		пълнозърнест хляб 2 бр.		100	5,94	0,56	34,3	171,5
общо					36,84	11,28	74,3	542,5
11.01.	обяд	кюфтета със сос	265	150	18,6	6,1	20,9	213
		плод- мандарини	357	200	0,9	0,3	15,7	69
		хляб 2 бр.		100	5,24	0,7	38,5	183,4
общо					24,74	7,1	75,1	465,4
12.01.	обяд	боб яхния	151	150	9,4	5,3	22,5	175
		плод-банан	357	200	1,0	0,2	23,4	99
		хляб 2 бр.		100	5,24	0,7	38,5	183,4
общо					14,64	6,2	84,4	457,4
13.01.	обяд	Зад. Свинско месо с картофено пюре	262	150	19	9,7	16,70	233
		плод-ябълка	357	200	0,4	0,4	20,8	89
		хляб 2 бр.		100	5,24	0,7	38,5	183,4
общо					24,64	10,8	76	505,4
14.01.	обяд	риба филе със зеленчук	219	150	18,7	17,6	0,6	236
		плод- портокал	357	200	1,8	0,2	22,9	101
		пълнозърнест хляб 2 бр.			5,94	0,56	34,3	171,5
общо					26,44	18,36	57,8	508,5
Общо за периода					127,3	53,74	367,6	2479,2
Среднодневен прием					25,46	10,75	73,52	495,84
Е %					20,54	19,51	59,31	

СЕДМИЧНО МЕНЮ								
Седмично меню за периода 17.01. - 21.01.2022г.								
ден	вид	ястие	№ рецепта	гр. Порция	химичен състав на 1 порция			
					Б	М	В	Ен
17.01.	обяд	пиле с ориз	232	150	25,70	7,40	19,1	246
		плод-ябълка	357	200	0,4	0,4	20,8	89
		хляб 2бр.		100	5,94	0,56	34,3	171,5

общо					32,04	8,36	74,2	506,5
18.01.	обяд	Мусака	269	150	12,9	8,4	21,1	212
		плод- мандарини	357	200	0,9	0,3	15,7	69
		хляб 2 бр.		100	5,24	0,7	38,5	183,4
общо					19,04	9,4	75,3	464,4
19.01.	обяд	боб яхния	151	150	9,4	5,3	22,5	175
		плод-банан	357	200	1,0	0,2	23,4	99
		хляб 2 бр.		100	5,24	0,7	38,5	183,4
общо					14,64	6,2	84,4	457,4
20.01.	обяд	Тас кебап	261	150	17,6	9,7	4,10	174
		плод-ябълка	357	200	0,4	0,4	20,8	89
		хляб 2 бр.		100	5,24	0,7	38,5	183,4
общо					23,24	10,8	63,4	446,4
21.01.	обяд	кебапче с гарнитура зеленчук	284	150	19,2	2,9	0	103
		плод- портокал	357	200	1,8	0,2	22,9	101
		пълнозърнест хляб 2 бр.			5,94	0,56	34,3	171,5
		зеле- гарнитура	340	70	1,90	4,60	5,80	73
общо					28,84	8,26	63	448,5
Общо за периода					117,8	43,02	360,3	2323,2
Среднодневен прием					23,56	8,60	72,06	464,64
Е %					20,28	16,67	62,04	

СРЕДНОДНЕВНИ ПРОДУКТОВИ НАБОРИ ПРИ ЕДНОКРАТНО ХРАНЕНЕ, БЕЗ ВЕЧЕРЯ								
(НЕТО / БРУТО ТЕГЛО, ГРАМА / ДЕН)								
НАРЕДБА № 37 / 2009г. на МЗ								
за периода 10.01. - 14.01. 2022 г.								
Храни групи	Възраст							
	7-10 г.							
	Количество хранители продукти							
	Норма 30%	За 1 ден	За 5 дни	I ден	II ден	III ден	IV ден	V ден
1. Зърнени храни		184	920	160	100	100	100	100
1.1. Хляб и хлебни изделия (нето тегло)	82,5-110	112	560	160	100	100	100	100
в т.ч. бял, "Добруджа" (нето тегло)	41-66	60	300		100	100	100	
в т.ч. пълнозърнест хляб (нето тегло)		40	200	100				100
в т.ч. брашно (за тестени закуски, ястия, десерти и др.) (нето тегло)	11	12	60	60				
1.2. Ориз (нето тегло)	8-9,9	0	0					
1.3. Макаронени изделия (нето тегло)	8-11	0	0					

1.4. Други зърнени храни (жито, царевица, овесени ядки, каши на зърнена основа, закуски на зърнена основа) (нето тегло)	11	0	0					
2. Картофи (нето/бруто тегло)	55-71	28	140	70	70			
3. Зеленчуци и плодове общо (нето тегло)		218	1090	0	300	250	270	270
3.1. Зеленчуци - общо пресни и консервирани (нето/бруто тегло)	181-209	58	290		100	50	70	70
3.2. Плодове - общо пресни, сушени, компоти (нето/бруто тегло)	176-253	160	800		200	200	200	200
3.3. в т.ч. пресни плодове	138-193	0	0					
4. Мляко и млечни продукти		28	140	140	0	0	0	0
4.1. Мляко (нето тегло) с масленост над 3%	220	28	140	140				
4.2. Сирена, извара, кашкавал (нето тегло)	17-22	0	0					
5. Храни, богати на белтък		78	390	80	80	70	80	80
5.1. Месо, крехко постно (нето тегло)	30-44	48	240	80	80		80	
5.2. Риба (нето тегло)	16,5-22	16	80					80
5.3. Яйца (нето тегло)	12,6	0	0					
5.4. Бобови храни (боб зрял лющен, леща, нахут) (нето тегло)	5,5- 8	14	70			70		
6. Добавени мазнини (нето тегло)		20	100	20	20	20	20	20
в т.ч. краве масло (нето тегло)	5,5	0	0					
в т.ч. растителни масла (нето тегло)	8-12,1	20	100	20	20	20	20	20
7. Захар и храни с високо съдържание на добавена захар - конфитюри, мармалади и др. (нето тегло)	22,5	15	75	75	0	0	0	0
в т.ч. захар	13,7-19	15	75	75				
в т.ч. конфитюри, мармалади и др.		0	0					

СРЕДНОДНЕВНИ ПРОДУКТОВИ НАБОРИ ПРИ ЕДНОКРАТНО ХРАНЕНЕ, БЕЗ ВЕЧЕРЯ

(НЕТО / БРУТО ТЕГЛО, ГРАМА / ДЕН)

НАРЕДБА №37 / 2009г. На МЗ

за периода 17.01. - 21.01. 2022 г.

Храни групи	Възраст							
	7-10 г.							
	Количество хранителни продукти							
	Норма 30%	За 1 ден	За 5 дни	I ден	II ден	III ден	IV ден	V ден
1. Зърнени храни		206	1030	170	100	100	160	100
1.1. Хляб и хлебни изделия (нето тегло)	82,5-110	100	500	100	100	100	100	100
в т.ч. бял, "Добруджа" (нето тегло)	41-66	80	400	100	100	100	100	
в т.ч. пълнозърнест хляб (нето тегло)		20	100					100
в т.ч. брашно (за тестени закуски, ястия, десерти и др.) (нето тегло)	11	0	0					
1.2. Ориз (нето тегло)	8-9,9	26	130	70			60	

1.3. Макаронени изделия (нето тегло)	8-11	0	0					
1.4. Други зърнени храни (жито, царевича, овесени ядки, каши на зърнена основа, закуски на зърнена основа) (нето тегло)	11	0	0					
2. Картофи (нето/бруто тегло)	55-71	14	70		70			
3. Зеленчуци и плодове общо (нето тегло)		215	1075	215	200	250	210	200
3.1. Зеленчуци - общо пресни и консервирани (нето/бруто тегло)	181-209	15	75	15		50	10	
3.2. Плодове - общо пресни, сушени, компоти (нето/бруто тегло)	176-253	200	1000	200	200	200	200	200
3.3. в т.ч. пресни плодове	138-193	0	0					
4. Мляко и млечни продукти		2	10	0	10	0	0	0
4.1. Мляко (нето тегло) с масленост над 3%	220	2	10		10			
4.2. Сирена, извара, кашкавал (нето тегло)	17-22	0	0					
5. Храни. богати на белтък		76	380	80	70	70	80	80
5.1. Месо, крехко постно (нето тегло)	30-44	62	310	80	70		80	80
5.2. Риба (нето тегло)	16,5-22	0	0					
5.3. Яйца (нето тегло)	12,6	0	0					
5.4. Бобови храни (боб зрял лющен, леща, нахут) (нето тегло)	5,5- 8	14	70			70		
6. Добавени мазнини (нето тегло)		20	100	20	20	20	20	20
в т.ч. краве масло (нето тегло)	5,5	0	0					
в т.ч. растителни масла (нето тегло)	8-12,1	20	100	20	20	20	20	20
7. Захар и храни с високо съдържание на добавена захар - конфитюри, мармалади и лр. (нето тегло)	22,5	0	0	0	0	0	0	0
в т.ч. захар	13,7-19	0	0					
в т.ч. конфитюри, мармалади и др.		0	0					

ОЦЕНКА на здравословното храненето на учениците от ОУ „ Отец Паисий”, гр. Силистра

Оценка на седмично меню за периода – 09.05. - 20.05.2022г.

Седмичните менюта се изготвят съобразно препоръчителния продуктов набор за ученици на възраст от 7 до 19 години. Обяда включва два компонента – основно ястие и десерт. Включени са следните групи храни - зеленчуци, плодове, картофи, ориз, месо, бобови храни, мляко и млечни продукти. В този период не се предлагат макаронени изделия и зърнени храни(жито, царевича, овесени ядки, каши на зърнена основа, закуски на зърнена основа).

На учениците се предлагат пълнозърнест хляб за обяд в два дни от седмицата. В седмичното меню мляко и млечни продукти не се предлагат. Млякото /прясно/ се предлага два пъти седмично вложено в десерти – мляко с ориз и бисквитена торта /за седмицата 09.05. - 13.05.2022г./ и малеби с прясно мляко и мляко с ориз /за 16.05. - 20.05.2022г./ . Всеки ден от седмицата на учениците се предлагат месни ястия (пиле,

месо и кайма) и постни ястия (ориз, боб, картофи). Учениците имат право на избор между две менюта – постно и месно.

Рибата липсва в двете седмици в седмичното меню.

Не се предлагат зеленчуци сурови като салата. Пресни плодове се предлагат три пъти седмично.

Енергийна стойност на предлаганата храна по седмични менюта за периода

09.05. - 20.05.2022г.

В ученическия стол храната се приготвя по Сборник с рецепти за деца от 7 до 19 години от 2012г. Енергийната стойност на храните се определя от съдържащите се в тях количества мазнини, въглехидрати и белтъци. Хранителните вещества, източници на енергия, доставят различни количества енергия: 1г мазнини доставя 9 ккал; 1г въглехидрати доставя 4 ккал; 1г белтъци доставя 4 ккал, съгласно Наредба № 1 / 2018г.

Представените седмични менюта за периода – 09.05. - 20.05.2022г. са със следната енергийна стойност по данни на Сборник с рецепти за ученици от 6–19 години от 2012г. (Приложение № 1):

09.05. - 13.05.2022г.

Състав и енергийна стойност на храната (средно дневна стойност)				
Белтък гр.	Мазнини гр.	Въглехидрати гр.	Енергия ккал	Възраст
14,4-21,3 гр	15,9-22,2 гр	78-92,1 гр	567-725 ккал	7 -10 Норма
26,35 гр.	16,05 гр.	62,6гр.	437,8 ккал	установено
24,08 Е%	33,00Е%	57,20 Е%		установено
10-15 Е%	25-30 Е%	55-65 Е%		Е% Норма
над норма за възраст 7-10г.,	над норма за възраст 7-10г.,	в норма за възраст 7-10г.,	под норма за възраст 7-10г.,	

16.05. - 20.05.2022г.

Състав и енергийна стойност на храната (средно дневна стойност)				
Белтък гр.	Мазнини гр.	Въглехидрати гр.	Енергия ккал	Възраст
14,4-21,3 гр	15,9-22,2 гр	78-92,1 гр	567-724,5 ккал	7 -10 Норма
24,40 гр.	13,24 гр.	29,92 гр.	298,88 ккал	установено
32,66 Е%	39,87 Е%	40,05 Е%		установено
10-15 Е%	25-30 Е%	55-65 Е%		Е% Норма
над норма за възраст 7-10г.,	над норма за възраст 7-10г.,	под норма за възраст 7-10г.,	под норма за възраст 7-10г.,	

Реализиран среднодневен продуктов набор:

- В съответствие с препоръчителната норма е консумацията на хляб, хлебни изделия и месо.
- По ниска от препоръчителната е консумацията на ориз, макарони и зърнени храни, плодове и зеленчуци, мляко и млечни продукти.
- Липсва риба в двете седмици на седмичното меню.

Представените седмични менюта са с енергийна стойност 437,8ккал за седмицата 09.05. - 13.05.2022г. и 298,88 ккал за седмицата 16.05. - 20.05.2022г. Тази енергийна стойност е недостатъчна за 30% от нуждите за адекватен растеж и развитие на учениците от възрастовата група от 7 до 10 години /567ккал/.

Изчислените общ белтък и мазнини са над нормата, въглехидратите са малко под границите на препоръчителните норми посочени в Наредба №37/2009г.

Констатирани несъответствия:

1. Не са осигурени условия за затопляне на храната, трапезна посуда и прибори за многократна употреба, което да позволява сервиране на храната в подходящи съдове и с подходящи прибори за хранене, с възможност за измиване и дезинфекция. Нарушен е основен принцип на добрите производствени и хигиенни практики-

-готовата храна да се транспортира в еднократни опаковки в широк температурен диапазон, за който няма документална проследимост.

-опаковките се деформират от високата температура на храната и носят риск за здравето на децата, а продължителното съхранение при неприемливи условия носи риск от хранителни отравяния.

2. Не се предлага тристепенно меню за обяд (супа, основно ястие, десерт), което да осигурява не по малко от 30% от целодневния енергиен прием на децата в тази възраст.

3. Не се предлагат ежедневно зеленчуци сурови като салата към обяда.

4. Мляко се предлага само като компонент, което е недостатъчно за достигане на препоръчителните норми.

5. Липсва риба в двете седмици в седмичното меню.

6. Не се предлагат макаронени изделия и зърнени храни (жито, царевича, овесени ядки, каши на зърнена основа, закуски на зърнена основа).

7. Не е осигурена препоръчителната енергийна стойност на храната за възрастовата група от 7 до 10 години, нужна за здравословното хранене на учениците.

На основание чл.19, ал.2, т.6 и чл.38, ал.1 от Закона за здравето /обн.Д.в.бр.70/2004г/ и Наредба №37/ 2009г. за здравословното хранене на учениците от 7 до 19 годишна възраст на директорите на училищата са връчени предписания за провеждане на задължителни хигиенни и протиепидемични мерки със срокове за отстраняване на несъответствията.

ОУ "Отец Паисий", гр.Силистра - за периода 16.05. - 20.05. 2022 г.

Храни групи	Възраст							
	7-10 г.							
	Количество хр. продукти 30% - закуска							
	Норма 30%	За 1 ден	За 5 дни	I ден	II ден	III ден	IV ден	V ден
1. Зърнени храни		137	685	80	80	105	100	80
1.1. Хляб и хлебни изделия (нето тегло)	82,5-110	80	400	80	80	80	80	80
в т.ч. бял, "Добруджа" (нето тегло)	41-66	48	240	80		80		80
в т.ч. пълнозърнест хляб (нето тегло)	22,5	32	160		80		80	
в т.ч. брашно (за тестени закуски, ястия, десерти и др.) (нето тегло)	11	0	0					
1.2. Ориз (нето тегло)	8-9,9	9	45			25	20	
1.3. Макаронени изделия (нето тегло)	8-11	0	0					
1.4. Други зърнени храни (жито, царевича, овесени ядки, каши на зърнена основа, закуски на зърнена основа) (нето тегло)	11	0	0					
2. Картофи (нето/бруто тегло)	55-71	56	280	100			100	80
3. Зеленчуци и плодове общо (нето тегло)		111	555					
3.1. Зеленчуци - общо пресни и консервирани (нето/бруто тегло)	181-209	21	105		65	20		20
3.2. Плодове - общо пресни, сушени, компоти (нето/бруто тегло)	176-253	90	450	150		150		150
3.3. в т.ч. пресни плодове	138-193	0	0					
4. Мляко и млечни продукти		0	0					
4.1. Мляко (нето тегло) с масленост над 3%	220	52	260		140		100	20
4.2. Сирена, извара, кашкавал (нето тегло)	17-22	0	0					
5. Храни, богати на белтък		0	0					
5.1. Месо, крехко постно (нето тегло)	30-44	64	320	100	80		100	40
5.2. Риба (нето тегло)	16,5-22	0	0					
5.3. Яйца (нето тегло)	12,6	0	0					
5.4. Бобови храни (боб зрял лющен, леща, нахут) (нето тегло)	5,5- 8	8	40		40			
6. Добавени мазнини (нето тегло)		0	0					
в т.ч. краве масло (нето тегло)	5,5	0	0					
в т.ч. растителни масла (нето тегло)	8-12,1	3	15		5	5	5	
7. Захар и храни с високо съдържание на добавена захар - конфитюри, мармалади и лр. (нето тегло)	22,5	0	0					
в т.ч. захар	13,7-19	0	0					
в т.ч. конфитюри, мармалади и др.		0	0					

СЕДМИЧНО МЕНЮ
на ОУ "Отец Паисий" - гр.Силистра, за периода 09.05.-13.05.

ден дата	вид	ястие	№ стр.	№ рецепта	гр. порция	химичен състав на 1 порция			
						Б	М	В	Ен
09.05. понеделник	обяд	пиле с ориз	216	232	120	25,7	7,4	19,1	246
		плод-ябълка			150	0,4	0,4	22,8	94,97
		хляб тип Добруджа			40	3	0,4	20,78	98,88
общо						29,1	8,2	62,68	439,9
10.05. вторник	обяд	картофи със свинско м	223	242	200	17,4	9,7	28,07	215
		мляко с ориз	307	387	150	5,3	3,8	29,4	173
		хляб пълнозърнест			40	2,97	0,48	17,15	85,75
общо						25,67	13,98	74,62	473,8
11.05. сряда	обяд	кюфтета с гарнитура	253	285	200	17	18	0,9	234
		плод -банани			150	1,52	0,3	35,1	149
		хляб тип Добруджа			40	3	0,4	20,78	120
общо						21,52	18,7	56,78	503
12.05 четвъртък	обяд	шницел с гарнитура			200	17	18	0,9	234
		бисквитена торта	316	403	120	5,4	11,8	44,3	4,7
		хляб пълнозърнест			40	2,97	0,48	17,15	85,75
общо						25,37	30,28	62,35	324,5
20.05.петък	обяд	пиле фрикасе	209	221	150	26,7	8,3	13	233
		плод-ябълка			150	0,4	0,4	22,8	94,97
		хляб тип Добруджа			40	3	0,4	20,78	120
общо						30,1	9,1	56,58	448
Общо за периода 09.05 - 13.05.2022г.						131,8	80,26	313	2189
Среднодневен прием						26,35	16,05	62,6	437,8
Е %						24,08	33,00	57,20	

СЕДМИЧНО МЕНЮ

на ОУ "Отец Паисий" - гр.Силистра, за период 16.05. - 20.05.2022г

ден дата	вид	ястие	№ стр.	№ рецепта	гр. порция	химичен състав на 1 порция			
						Б	М	В	Ен
09.05. понеделник	обяд	кебапчета с гарнитура	252	284	200	19,2	2,9	0,0	103,0
		плод -банани			150	2,2	0,4	0	42
		хляб пълнозърнест			40	3	0,48	17,15	85,75
общо						24,4	3,78	17,15	230,8
10.05. вторник	обяд	свинско с грах	224	243	150	19,9	9,8	9,9	153
		малеби с прясно мляко	306	385	150	0,05	0,25	2,1	32
		хляб тип Добруджа			40	3	0,4	20,78	98,88
общо						22,95	10,45	32,78	283,9
11.05. сряда	обяд	пиле с ориз	216	232	120	25,7	7,4	19,1	246
		плод- череша			150	1,6	0,8	0	27
		хляб пълнозърнест			40	3	0,48	17,15	85,75
общо						30,3	8,68	36,25	358,8
12.05 четвъртък	обяд	пилешки филе с гарнитура	252	283	120	24,8	5,6	1,9	158
		мляко с ориз	307	387	150	0,09	0,29	2,5	37
		хляб тип Добруджа			40	3	0,4	20,78	98,88
общо						27,89	6,29	25,18	293,9
20.05.петък	обяд	мусака с кисело мляко	241	269	200	12,9	8,4	21,1	212
		плод-ябълка			150	0,6	0,6	0	29,4
		хляб пълнозърнест			40	2,97	28	17,15	85,75
общо						16,47	37	38,25	327,2
Общо за периода 16.05 - 20.05.2022г.						122	66,2	149,6	1494
Среднодневен прием						24,40	13,24	29,92	298,9
Е %						32,66	39,87	40,05	

СРЕДНОДНЕВНИ ПРОДУКТОВИ НАБОРИ ПРИ ЕДНОКРАТНО ХРАНЕНЕ, БЕЗ ВЕЧЕРЯ
ОУ "Отец Паисий", гр.Силистра - за периода 09.05. - 13.05. 2022 г.

Храни групи	Възраст							
	7-10 г.							
	Количество хр. продукти 30% - закуска							
	Норма 30%	За 1 ден	За 5 дни	I ден	II ден	III ден	IV ден	V ден
1. Зърнени храни		160	800	80	100	80	130	100
1.1. Хляб и хлебни изделия (нето тегло)	82,5-110	94	470	80	80	80	130	100
в т.ч. бял, "Добруджа" (нето тегло)	41-66	48	240	80		80		80
в т.ч. пълнозърнест хляб (нето тегло)	22,5	32	160		80		80	
в т.ч. брашно (за тестени закуски, ястия, десерти и др.) (нето тегло)	11	14	70				50	20
1.2. Ориз (нето тегло)	8-9,9	4	20		20			
1.3. Макаронени изделия (нето тегло)	8-11	0	0					
1.4. Други зърнени храни (жито, царевича, овесени ядки, каши на зърнена основа, закуски на зърнена основа) (нето тегло)	11	0	0					
2. Картофи (нето/бруто тегло)	55-71	14	70		70			
3. Зеленчуци и плодове общо (нето тегло)		146	730					
3.1. Зеленчуци - общо пресни и консервирани (нето/бруто тегло)	181-209	56	280	20	60	100	100	
3.2. Плодове - общо пресни, сушени, компоти (нето/бруто тегло)	176-253	90	450	150		150		150
3.3. в т.ч. пресни плодове	138-193	0	0					
4. Мляко и млечни продукти		0	0					
4.1. Мляко (нето тегло) с масленост над 3%	220	26	130		100		30	
4.2. Сирена, извара, кашкавал (нето тегло)	17-22	0	0					
5. Храни, богати на белтък		0	0					
5.1. Месо, крехко постно (нето тегло)	30-44	88	440	80	80	100	100	80
5.2. Риба (нето тегло)	16,5-22	0	0					
5.3. Яйца (нето тегло)	12,6	0	0					
5.4. Бобови храни (боб зрял лющен, леща, нахут) (нето тегло)	5,5- 8	0	0					
6. Добавени мазнини (нето тегло)		1	5	5				
в т.ч. краве масло (нето тегло)	5,5	0	0					
в т.ч. растителни масла (нето тегло)	8-12,1	5	25	5				20
7. Захар и храни с високо съдържание на добавена захар - конфитюри, мармалади и лр. (нето тегло)	22,5	0	0	0				
в т.ч. захар	13,7-19	5	25		10		15	
в т.ч. конфитюри, мармалади и др.		0	0					